गमनप्रत्याशानिवृत्तये पुनःसावधारणांनिवृत्तिमाह ॥ निवर्त्तस्वेति ॥ एतावत्पर्यंतंराजाज्ञयायानेनगमनंकृतं ॥ हि अतःपरं ममानेन नप्रयोजनं यतोरथंविहाय पद्भ्यामेवमहा वनंगमिष्यामोऽतस्त्वं सर्वथानिवर्तस्व ॥ १४ ॥ अभ्यनुज्ञातं प्रतिनिवृत्त्यैइतिशेषः ॥ १५ ॥ तदादौ लोकदृष्ट्याशोकापनुदवचनमाह ॥ नातीति ॥ सभ्रातृभार्यस्यतव प्राकृतवत् क्षुद्रवद्वनेवासोयेनदैवेनकृतस्तदिदंदैवं इहलोके केनाप्यतिक्रांतंन लंघितंन अतोहृदयेमाशुचइत्यर्थः ॥ यद्वा तेवनवासोजातइतियदिदं इहलोके अयोध्यास्थलो

निवर्त्तस्वेत्युवाचैनमेतावद्धिकृतंमम ॥ रथंविहायपद्भ्यांतुगमिष्यामोमहावनं ॥ १४ ॥ आत्मानंत्वभ्यनुज्ञातमवेक्ष्यार्तःससारथिः ॥ सुमंत्रःपुरुषव्याघ्रमैक्ष्वाकमिदमब्रवीत् ॥ १५ ॥ नातिक्रांतमिदंलोकेपुरुषेणेहकेनचित् ॥ तवसभ्रातृभार्यस्यवासःप्राकृतवद्वने ॥ १६ ॥ नमन्येब्रह्मचर्येवास्वधीतेवाफलोदयः ॥ मार्दवार्जवयोर्वापित्वांचेद्व्यसनमागतं ॥ १७ ॥ सहराघववैदेह्याभ्रात्राचैववनेवसन् ॥ त्वंगतिंप्राप्स्यसेवीरत्रीन्लोकांस्तुजयन्निव ॥ १८ ॥ वयंखलुहतारामयत्त्वयात्युपवंचिताः ॥ कैकेय्यावशमेष्यामःपापायादुःखभागिनः ॥ १९ ॥ इतिब्रुवन्नात्मसमंसुमंत्रःसारथिस्तथा ॥ दृष्ट्वादूरगतंरामंदुःखार्तोरुरुदेचिरं ॥ २० ॥ ततस्तुविगतेबाष्पेसूतंस्पृष्टोदकंशुचिं ॥ रामस्तुमधुरंवाक्यंपुनःपुनरुवाचतं ॥ २१ ॥ इक्ष्वाकूणांत्वयातुल्यंसुहृदंनोपलक्षये ॥ यथादशरथोराजामांनशोचेत्तथाकुरु ॥ २२ ॥

कमध्ये केनापिपुरुषेण नहृदिअत्यंतंक्रांतं स्वीकृतं सर्वासंमतमेवातोऽस्मदादीन्दोषेण मागृह्णीयाइतितात्पर्यं ॥ १६ ॥ किंच यदित्वामीदृशं व्यसनमागतं तदा ब्रह्मचर्यादिनिष्फलमितिमन्ये ॥ १७ ॥ इदानीं रामंभगवंतंमत्वाह ॥ सहेति ॥ गतिमुत्कर्षं एकस्यैवत्रिलोकीजेतुर्जयेन पितृवाक्यपरिपालनेनच त्रीन्लोकान्जयन्निव ॥ एवंच तवायंवनवासोपि महाफलएव ॥ १८ ॥ वयंतु सर्वथापीडिताइत्याह ॥ वयमिति ॥ उपवंचिताः केचिद्रात्रावविदितगमनेन अहंबलान्निवर्तनेन एवंसर्वेत्यक्ताः ॥ १९ ॥ आत्मसमं अतिबुद्धिमन्मंत्रियोग्यं ॥ दूरगतमितिपाठे दूरदेशावस्थानवंतं निश्चित्य तत्समीपे दुःखार्तश्चिरंररुद ॥ २० ॥ स्पृष्टोदकमाचामंतं शुचिं पवित्रं ॥ २१ ॥ सुहृदंव्यसनापनोदकं ॥ यतएवमतोयथेत्यादि ॥ २२ ॥